

CATALEG DE VARIETATS LOCALS D'INTERÈS AGRARI DE CATALUNYA

1. DADES GENERALS:

Nom Científic de l'espècie: *Olea europaea* L.

Nom de l'espècie: Olivera

Nom de la varietat: Llei valero

Sinonímies:

Núm. d'inscripció al Catàleg de varietats locals d'interès agrari de Catalunya:

Comarca d'origen: Ribera d'Ebre

Comarca de cultiu actual: Ribera d'Ebre

Usos etnobotànics: Oliva per a almàssera

2. BREU DESCRIPCIÓ DE LA VARIETAT:

Varietat localitzada com a arbres aïllats al municipi d'Ascó (Ribera d'Ebre). Varietat de vigor mig i port semi-erecte amb abundant ramificació, de fulla llarga i ampla i de forma el·líptica-lanceolada. Fruit de mida mitjana i de forma ovoïdal, lleugerament asimètric, sense mucró, d'apex arrodonit i base truncada, amb abundant i petites lenticel·les de color negra a plena maduració. Pinyol de pes elevat i de forma ovoïdal, asimètric, d'apex punxegut i base truncada, amb presència de mucró, de superfície rugosa i un nombre mig i de distribució uniforme dels solcs fibrovasculars. Oliva amb un contingut en oli mitjà. L'oli és ric en àcid oleic i pobre en polifenols. La vida útil és curta. L'oli té un fruitat verd mitjà i en boca predomina l'atribut dolç.

3. AMBIT TERRITORIAL DEL CONREU:

4. CARACTERS MORFOLÒGICS DE LA VARIETAT:

PLANTA

Vigor: Mig
Port: Semi-erecte
Densitat de canòpia: Abundant

FULLA

Forma: El·líptica-lanceolada
Longitud: Llarga
Amplada: Ampla
Curvatura longitudinal del limbe: Plana

FRUIT

Pes: Mig
Forma: Ovoïdal
Simetria: Lleugerament asimètric
Posició del diàmetre transversal màxim: Centrat
Àpex: Arrodonit
Base: Truncada
Mucró: Absent
Lenticel·les: Abundants i petites
Color a la maduració: Negre

PINYOL

Pes: Elevat
Forma: Ovoïdal
Simetria (A): Asimètric
Simetria (B): Lleugerament asimètric
Posició del diàmetre transversal màxim: Centrat
Àpex: Punxegut
Base: Truncada
Superfície: Rugosa
Nombre de solcs fibrovasculars: Mig
Distribució de solcs fibrovasculars: Uniforme
Terminació de l'àpex: Amb mucró

CARACTERÍSTIQUES ELAIOTÈCNIQUES

Pes fruit (g): 3,27
Pes pinyol (g): 0,54
Relació polpa/pinyol: 5,06
Índex de maduresa (IM): 2,88
Proporció d'olives de color verd (IV): 40%
Proporció d'olives negres (IN): 60 %
Humitat (%): 65,4
Rendiment gras (%): 17,0
Oli (%sms): 49,1

Composició en àcids grassos:

C16:0 (palmític %): 14,3
C16:1 (palmitoleic %): 1,7
C18:0 (esteàric %): 2,0
C18:1 (oleic %): 70,5
C18:2 (linoleic %): 9,9
C18:3 (linolènic %): 0,9

Susceptibilitat oxidativa: 611

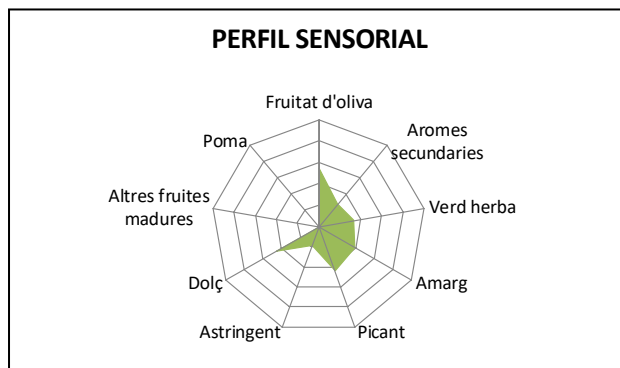
Estabilitat (h 120°C): 9,2

Polifenols (mg/kg àcid cafeic): 137,7

PERFIL SENSORIAL

Paràmetres sensorials:

Fruitat: 5,5
Amarg: 3,9
Picant: 4,4
Poma: 0
Altres fruites madures (Afm): 0
Verd: 3,3
Dolç: 4,6
Astringent: 1,9
Altres: 2,8

5. DOCUMENTACIÓ VISUAL:

Detall del fruit de la varietat 'Llei valero'

Detall del fruit de la varietat 'Llei valero'

Detall de l'endocarpi de la varietat 'Llei valero'

7. CARACTERÍSTIQUES AGRONÒMIQUES:

Varietat de vigor mig i port semi-erecte amb abundant ramificació. Varietat poc productiva i alternant. Varietat androestèril. Olivera de maduració primerenca. Varietat que es destina per a almàssera.

8. INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA:

Al·lels identificats (en bp) a la varietat 'Llei valero' en comparació a 6 varietats comercials de referència ('Arbequina', 'Argudell', 'Empeltre', 'Farga', 'Morruda' i 'Sevillenca'), analitzades per 9 SSR.

	DCA3	DCA4	DCA7	DCA8	DCA9	DCA10	DCA11	DCA16	DCA18
Arbequina	236:247	136:166	150:150	143:143	190:211	168:168	143:182	122:146	167:177
Argudell	247:257	140:192	133:191	141:152	169:179	168:222	143:180	150:174	171:175
Empeltre	247:249	170:192	154:154	135:139	192:211	158:170	143:143	146:154	169:179
Farga	243:249	170:192	154:154	135:167	179:192	145:160	128:143	122:150	165:169
Morruda	247:249	190:196	158:170	143:156	192:213	152:199	150:150	150:176	171:183
Sevillenca	243:253	148:148	148:170	141:156	169:188	148:158	133:164	154:174	173:175
Llei valero	243:249	168:170	148:148	135:135	169:209	170:222	143:143	126:176	165:179